EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 21. 3. 2022
COM(2022) 116 final

2022/0081 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v rámci prípravy na 19. zasadanie konferencie zmluvných strán Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (COP19 CITES)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Únie v rámci prípravy na 19. zasadanie konferencie zmluvných strán Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín v súvislosti s plánovanými zmenami príloh k dohovoru.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín

Cieľom Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (ďalej len „dohovor“ alebo „dohovor CITES“) je ochrana voľne žijúcich živočíchov a rastlín s cieľom zabrániť ich nadmernému využívaniu prostredníctvom medzinárodného obchodu. Dohovor nadobudol platnosť 1. júla 1975.

Európska únia a všetky jej členské štáty sú zmluvnými stranami dohovoru[1].

2.2. Konferencia zmluvných strán dohovoru

Konferencia zmluvných strán (CoP), ktorá bola zriadená podľa článku XI dohovoru, je riadiacim orgánom dohovoru. CoP zasadá každé dva až tri roky s cieľom preskúmať vykonávanie dohovoru. Na účely tohto návrhu CoP predovšetkým posudzuje a prijíma návrhy na zmenu zoznamov ohrozených druhov zvierat a rastlín, ktoré sa uvádzajú v prílohách I a II k dohovoru.

2.3. Pripravované rozhodnutia konferencie zmluvných strán

Konferencia zmluvných strán má na svojom 19. zasadaní (CoP19), ktoré sa uskutoční v dňoch 14. až 25. novembra 2022, rozhodnúť o návrhoch na zmenu príloh k dohovoru CITES (ďalej len „návrhy na zaradenie do zoznamu“). Účelom zaradenia jednotlivých (skupín) druhov do príloh je monitorovať a regulovať (príloha II) alebo vo všeobecnosti zakázať (príloha I) komerčný obchod s týmito druhmi.

Prílohy, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou dohovoru, sú právne záväzné. Podľa článku XV ods. 1 písm. c) dohovoru zmeny, o ktorých rozhodla CoP, nadobúdajú platnosť 90 dní po skončení CoP.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ PRIJAŤ V MENE ÚNIE

V súlade s článkom XV ods. 1 dohovoru môže ktorákoľvek zmluvná strana navrhnúť zmeny prílohy I alebo prílohy II, ktoré sa majú posúdiť na 19. zasadaní CoP. Znenie navrhovanej zmeny sa má oznámiť sekretariátu dohovoru najmenej 150 dní pred zasadaním, t. j. do 17. júna 2022.

Okrem toho v súlade s článkom XVI dohovoru môže ktorákoľvek zmluvná strana predložiť sekretariátu dohovoru zoznam druhov, ktoré považuje za druhy podliehajúce regulácii v rámci svojej jurisdikcie na účely predchádzania alebo obmedzenia nadmerného využívania druhov a

[1] Rozhodnutie Rady (EÚ) 2015/451 zo 6. marca 2015 o pristúpení Európskej únie k Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES) (Ú. v. EÚ L 75, 19.3.2015, s. 1 – 3).

ktoré považuje za druhy, v prípade ktorých je potrebná spolupráca ostatných zmluvných strán pri kontrole obchodu. Hoci takéto požiadavky možno predložiť kedykoľvek, v odseku 3 rezolúcie č. 9.25 (Rev. CoP18) konferencie zmluvných strán dohovoru CITES sa odporúča, aby zmluvná strana, ktorá má v úmysle zahrnúť určitý druh do prílohy III, informovala o svojom zámere sekretariát dohovoru najmenej tri mesiace pred zasadaním konferencie zmluvných strán. Zabezpečí sa tak, aby aktualizovaná príloha nadobudla platnosť v ten istý deň ako zmeny príloh I a II prijaté na zasadaní.

Prijaté návrhy na zaradenie do zoznamu môžu mať vplyv na pravidlá EÚ, keďže si môžu vyžadovať zmeny príslušných právnych predpisov Únie, najmä prílohy k nariadeniu Rady (ES) č. 338/97[2], v ktorej je potrebné zohľadniť zmeny príloh k dohovoru. To by malo v prípade druhov, ktorých sa tieto zmeny týkajú, za následok zavedenie obmedzení týkajúcich sa ich vývozu z EÚ, ich dovozu do EÚ, ako aj obchodovania s nimi v rámci EÚ. Predloženie požiadavky podľa článku XVI dohovoru má podobné právne účinky.

Odborníci z členských štátov EÚ a z Komisie posudzovali rôzne taxonomické skupiny v záujme identifikovania druhov, ktoré sú ohrozené v dôsledku medzinárodného obchodu a ako také by mohli spĺňať kritériá na zaradenie do jednej z príloh k dohovoru CITES, s cieľom predložiť návrhy a požiadavky zo strany Únie na zaradenie týchto druhov do zoznamu na 19. zasadaní konferencie zmluvných strán alebo v kontexte tohto zasadania. Výsledkom týchto úvah je 12 návrhov na zaradenie druhov do príloh I alebo II k dohovoru CITES, ktoré sa uvádzajú v návrhu rozhodnutia Rady.

V prípade jedného druhu (*Cuora galbinifrons*) sa navrhuje jeho presun z prílohy II do prílohy I k dohovoru CITES v súlade so záverom výboru CITES pre zvieratá, že tento druh spĺňa kritériá na zaradenie do prílohy I[3] v zmysle článku II ods. 1 dohovoru CITES, a to konkrétne kritériá, že danému druhu hrozí vyhynutie a má naň dosah obchodovanie s ním.

V ďalších jedenástich návrhoch sa uvádza požiadavka, aby sa jednotlivé druhy alebo skupiny druhov (zaradené do vyššej taxonomickej úrovne) nanovo zaradili do prílohy II k dohovoru CITES v súlade s kritériami uvedenými v článku II ods. 2 dohovoru a v súlade s dodatočnými usmerneniami uvedenými v rezolúcii CoP č. 9.24 (Rev. CoP17). Pri každom z návrhov toto posúdenie vychádza z vedeckej literatúry a ďalších zdrojov vedeckých informácií, medzi ktoré patrí kategorizácia druhov podľa Červenej knihy ohrozených druhov zostavenej Medzinárodnou úniou na ochranu prírody (IUCN), pričom sa (v prípade ich dostupnosti) vychádza aj z obchodných údajov zaznamenaných v databáze CITES o obchode, ako aj zo špecifických informácií týkajúcich sa jednotlivých krajín, ktoré súvisia so stavom ochrany predmetných druhov a s existujúcimi opatreniami na ich ochranu.

Tieto návrhy na zaradenie do zoznamu boli posúdené na zasadaniach skupiny expertov zastupujúcich orgány členských štátov zodpovedné za správu dohovoru CITES a na *ad hoc* stretnutí zástupcov vedeckých orgánov členských štátov zodpovedných za tento dohovor. V súlade s rezolúciou CoP č. 9.24 (Rev. CoP17) Komisia zároveň viedla konzultácie so štátmi výskytu druhov, pri ktorých sa uvažuje o ich zaradení do zoznamu. Komisia sa zaujímala o ich názory na možné zaradenie druhov do zoznamu v rámci dohovoru a vyzvala ich, aby sa podelili o relevantné vedecké informácie, pričom štáty výskytu, ktoré vyjadrili podporu určitému návrhu na zaradenie do zoznamu, požiadala, aby sa pripojili k EÚ prostredníctvom predloženia návrhu sekretariátu dohovoru. Osobitné stretnutia so zainteresovanými stranami

[2] Nariadenie Rady (ES) č. 338/97 z 9. decembra 1996 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi (Ú. v. ES L 61, 3.3.1997, s. 1– 134).

[3] Bod č. 20.3.8 súhrnného záznamu z 28. zasadania výboru, ktoré sa konalo v roku 2015. Viac informácií možno nájsť tu: https://cites.org/sites/default/files/eng/com/ac/28/E-AC28-SumRec.pdf.

EÚ a so zástupcami tretích krajín venované potenciálnym návrhom EÚ na zaradenie do zoznamu sú naplánované na jar 2022.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.“

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Daný pojem zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ“[4].

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Konferencia zmluvných strán je orgán zriadený dohodou, konkrétne dohovorom CITES.

Zmeny príloh I a II k dohovoru CITES, o ktorých má rozhodnúť CoP, predstavujú akty s právnymi účinkami. Keďže sú neoddeliteľnou súčasťou dohovoru, zmenené prílohy budú záväzné podľa medzinárodného práva.

Hoci si oznámenie týkajúce sa prílohy III nevyžaduje rozhodnutie CoP, je vhodné, aby sa z dôvodu konzistentnosti zahrnulo do tohto rozhodnutia, keďže zmeny prílohy III majú vplyv aj na nariadenie Rady (ES) č. 338/97.

Zmenami príloh sa nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohovoru.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

Ak pripravovaný akt sleduje viacero cieľov zároveň alebo obsahuje viacero zložiek, ktoré sú nerozlučne spojené bez toho, aby jeden cieľ alebo zložka boli oproti ostatným vedľajšie, hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ bude musieť výnimočne zahŕňať viaceré zodpovedajúce právne základy.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Pripravované rozhodnutia COP sledujú ciele a obsahujú zložky v oblasti „životného prostredia“ a „obchodu“. Tieto aspekty pripravovaného aktu sú nerozlučne spojené bez toho, aby jeden cieľ alebo zložka boli oproti ostatným vedľajšie.

[4] Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia sú preto tieto ustanovenia: článok 192 ods. 1 a článok 207 ods. 3 a ods. 4 prvý pododsek.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 192 ods. 1 a článok 207 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

2022/0081 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v rámci prípravy na 19. zasadanie konferencie zmluvných strán Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (COP19 CITES)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 a článok 207 ods. 3 a ods. 4 prvý pododsek v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Rozhodnutím Rady (EÚ) 2015/451 zo 6. marca 2015 Únia uzavrela Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín[5] (ďalej len „dohovor“), ktorý nadobudol platnosť 1. júla 1975.

(2) Podľa článku XI ods. 3 dohovoru môže konferencia zmluvných strán okrem iného prijímať rozhodnutia o zmene príloh I a II k dohovoru.

(3) Okrem toho podľa článku XVI dohovoru môže ktorákoľvek zmluvná strana predložiť sekretariátu dohovoru zoznam druhov, ktoré považuje za druhy podliehajúce regulácii v rámci svojej jurisdikcie na účely predchádzania alebo obmedzenia nadmerného využívania druhov a ktoré považuje za druhy, v prípade ktorých je potrebná spolupráca ostatných zmluvných strán pri kontrole obchodu.

(4) Konferencia zmluvných strán dohovoru na svojom 19. zasadaní v dňoch 14. až 25. novembra 2022 rozhodne o návrhoch na zmenu príloh I a II k dohovoru CITES. Zmluvné strany musia dané návrhy sekretariátu dohovoru predložiť do 17. júna 2022.

(5) Návrhy na zaradenie druhov do prílohy III, ktoré si nevyžadujú rozhodnutie konferencie zmluvných strán, sa však musia predložiť aspoň tri mesiace pred jedným z jej zasadaní.

(6) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má prijať v mene Únie vzhľadom na návrhy na zaradenie do zoznamu, ktoré sa majú predložiť konferencii zmluvných strán, keďže zmeny príloh budú pre Úniu záväzné.

(7) Navrhovaná pozícia, ktorá sa má prijať v súvislosti s návrhmi na zaradenie do zoznamu predloženými na účely posúdenia konferenciou zmluvných strán, vychádza z odbornej analýzy ich prínosov v súlade s kritériami stanovenými v dohovore a s prihliadnutím na najlepšie dostupné vedecké dôkazy. Tieto dôkazy slúžia na podporu konkrétnych návrhov na zaradenie do zoznamu, ktoré sú uvedené v tomto rozhodnutí, s cieľom zabezpečiť, aby sa obchodom s predmetnými druhmi neohrozilo ich prežitie vo voľnej prírode,

[5] Ú. v. EÚ L 75, 19.3.2015, s. 1 – 3.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Návrhy na zmenu príloh k dohovoru CITES, ktoré má Únia predložiť na 19. zasadaní konferencie zmluvných strán Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín alebo v kontexte tohto zasadania, sú uvedené v prílohe 1.

Článok 2

Návrh na zaradenie do prílohy III k dohovoru CITES, ktorý má Únia predložiť pri príležitosti 19. zasadania konferencie zmluvných strán Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín alebo v kontexte tohto zasadania, je uvedený v prílohe 2.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

Za Radu
predseda